

Santi Balmes, músic

LOVE OF LESBIAN, DES DE 1999

---

10 anys ja... Han passat ràpid?

Em fa sentir una mica gran. Dius: la mare que ens va parir! Mira que ha d'agradar això perquè hem tocat bastant i seguim tenint la necessitat de pujar a un escenari. Estem ficats dins d'una voràgine de directes i de contacte amb la gent que és una mica addictiva. És una història maca, de lluita, de començar, de no menjar-te molts torrats i, a poc a poc, anar avançant.

Com va començar tot?

Tots som del mateix poble. Hi havia uns quants que ja tenien un grup i feien versions d'una cançó que jo tocava amb un altre grup, era molt curiós. Anys després, ens vam ajuntar, jo necessitava una banda i ells necessitaven un cantant. I va ser ajuntar-nos i, al cap de res, les peces van començar a encaixar, cosa que no ens passava ni a ells ni a mi amb els altres grups. A vegades, hi ha gent que val molt la pena però que no s'ha trobat amb els músics que puguin entendre i millorar el projecte. La primera sort que has de tenir en aquest món és trobar els companys ideals, sinó fes-te escriptor que ho pots fer tot sol i sense l'ajuda de ningú. Però si necessites una comunicació musical, també necessites una certa química personal. I nosaltres tenim molta química entre nosaltres.

Què ha canviat? A part de l'idioma...

Ara Love of Lesbian es creu molt més allò que fa. Vam començar fent un exercici d'estil. Érem un grup molt fan de coses i que respirava influències per tot arreu. Va ser a partir del canvi al castellà que es va configurar una personalitat molt més forta. Vam passar de ser un grup que estava a la recerca de coses a un que ho va trobar.

Però el canvi al castellà va ser fonamental, a partir d'aquí va arribar l'èxit.

Amb l'anglès, hi havia un problema d'enteniment de la gent, que feia que no influenciava la lletra en el que és el procés de creació del tema. Ara, si vinc amb una cançó mes o menys acabada, però la gent està entenenent de què va, es converteix en un cicle natural de pluja que cau a terra, s'absorbeix, torna a evaporar-se i, llavors, cada cop és més ric. No hagués pogut fer "Marlene la vecina del àrtico" o "Houston tenemos un poema", si els productors i ningú no m'haguessin entès què volia dir. La pròpia literatura del grup ha condicionat la música. S'ha produït un cercle que abans era més vertical. Abans hi havia la sensació que estaves gravant o tocant una cançó en plan "me voy a chinar las venas", i veies al guitarra, que no entenia res, saltant com si fos una cançó súper divertida. Nosaltres, si haguéssim nascut a Manchester, ens hagués anat molt bé, però no és el cas.

Alguns diran que si us torneu "populars" perdreu l'essència.

No dic que pugui passar, però també canvia com et perceben els demés. Me n'estic adonant darrerament, i amb aquest últim disc està començant a passar. Hi ha persones que et veuen en dos o tres mitjans de comunicació, més del normal, i ja pensen que t'has tornat comercial. Però si estem fent la mateixa música, per l'amor de Déu, no fotem! Que haguem incorporat dos o tres temes més ballables és un joc, no una recerca de comercialitat. No havíem fet mai temes de ballar i ho hem provat. Com si el pròxim m'agafa per fer tangos! Nosaltres som exactament

els mateixos. Ho detectem i ho vivim, però l'essència no ha canviat. Crec que es dóna molta importància a la popularitat. Jo tinc una opinió molt poc voluble i poc mal-leable de mi mateix, igual que de la resta del grup, que els conec com si els hagués parit. Som els nois del carrer del Riu i ens veiem igual.

Que té aquest últim àlbum que ha arribat a molta més gent que els altres? És més comercial? No ho sé. "John Boy" és una cosa que em supera. De "John Boy", ja sabia que anava a passar alguna cosa així. Són sensacions que tens, però no crec que sigui el millor tema dels "lesbianos" ni molt menys. Però no se si és el ritme, és alguna cosa que aixeca la gent, és una cançó identificable des dels primers compassos i diuen que els singles el que tenen és això, que als 10 segons ja saps de quin tema estàs parlant. Parla d'un tema on molta gent es pot sentir identificada. I penso, sobretot, que en aquest disc hi ha hagut un encert molt bèstia a l'hora de donar imatge a una cosa amb la qual s'identifica molta gent. Una història, de 1999, noi i noia, interpretada per la Marina i el Carles, i els vídeos de la Marta, han fet que tot agafi un sentit com molt més comprensible.

És un disc amb més experiència? Has fet coses o deixat de fer-les per a què sigui més complet?

No, i això ha quedat demostradíssim amb la premsa. No fa gaire, temps un director d'una revista em va dir, quan vam treure el disc, que dubtava que féssim un fan més amb aquest disc perquè deia que era massa llarg. Però és que no és un disc per a la premsa. Si fos per a la premsa, seria només de 10 cançons. Però nosaltres en vam fer un de 14, pensant exclusivament en la gent que li agrada realment el grup i que li donaria una oportunitat. Prova d'això és que als llistats del millor de l'any de la crítica sortim al número 11, 12, 15. Però, en canvi, en votacions dels lectors en diferents revistes es considera com el millor disc de l'any. Per què? Perquè no està fet per a la premsa. Això no ens va condicionar en cap moment. A mi, no em donen de menjar els crítics, és una opinió més.

Nominats als Premis de la Música pel millor àlbum de pop alternatiu!

Alternatiu? Ja em diràs com d'alternatius som nosaltres... Però, bé...

Un reconeixement a la feina ben feta, no?

Et mentiria si et digués que no m'agradaria guanyar-lo, clar que m'agradaria. A qui no li agrada guanyar un premi? Però crec que ens han passat coses més substancials que fan que el grup sigui un ens real, més que no pas un premi. Per a nosaltres, un premi és omplir una sala. Això és el que fa que sentim que estem fent una cosa de veritat, o que al Facebook hi hagi 100 fans més cada dia. Per a nosaltres, això és la realitat, la resta és estar dins del bussines i hi ha gent que s'inventa premis, i si te'l donen... guay, és just. I si no te'l donen... hi ha tongo, he he!

Em pots definir "alternatiu" o "música independent".

Nosaltres fem una música ben normal. Pel tipus de música que jo he escoltat, és el més digerible del món. Per a algú que només hagi escoltat Bisbal, segur que es pregunta: què és això? Dins d'Espanya, potser sí que és alternativa. Però, en un altre país, no s'hi podria considerar mai de la vida. "Alternativa" engloba tantes coses que dins de l'estil pot ser que t'agradi una cosa i que no te n'agradi una altra.

He llegit en algun lloc que de petit et deien el "te imaginas"?

Sí, a la taula del menjador del cole. Tothom deia coses i jo era el que deia: "te imaginas si...". I sempre era qui la deia més grossa.

I segueixes imaginant molt, no?

Sí! Crec que es redueix a què en el pont que hi ha entre el conscient i l'inconscient en algunes persones hi ha un tràfic molt fluid. I hi ha d'altra gent que només són binaris, o estan desperts i no poden imaginar res ni que se'ls en vagi l'olla, o estan en estat oníric i aleshores sí que somien i es deixen anar. Jo no sé si somio molt o no, però durant el dia estic en un estat perpetu d'estar però no estar. La diferència entre realitat i la ficció, per a mi, no és tan visible. No dic que vegi coses que no hi són, però potser sí que veig una situació que a una altra persona li pot passar desapercibuda i jo la he observat i he vist que hi ha una possible història al darrere. És una cultura entre surrealista i "Montypythoniana" (Monty Python). Suposo que això és un còctel Molotov, però sempre he tingut molta imaginació.

Les cançons que escrius són pura imaginació o es basen en coses reals, sentiments?

Primer, em deixo anar i després em pregunto cada cosa què significa. El que no puc fer és plantejar-me asseure'm davant d'un full en blanc i escriure sobre "això". Començo a escriure i ho faig a "cascoporro". Potser en un dia m'agafa i escric 15 pàgines sense parar, però només val la pena un paràgraf. Al dia següent, ja tinc 30 pàgines i aleshores ja tinc dos paràgrafs. Aquí no hi ha cap tipus de censura, cap ni una. Ni a l'hora de plantejar les metàfores ni res, poc a poc tot va agafant sentit.

Però aquest últim explica una història, té un principi i un final.

Sí, aquest sí que està una mica més premeditat. El que va passar és que tenia 4 o 5 temes dels que jo m'havia deixat anar i l'inconscient m'havia dirigit cap allà. Aleshores, pares un moment i et plantes què t'està dient el teu inconscient. T'envia el senyal que vol que parlis d'un tema en concret, en un disc sencer. I li fas cas!

Però després hi ha cançons com "Algunas plantas".

En realitat, parla de la història d'un any, i també teníem por que totes les cançons fossin tranquil·les. Hi ha "Cuestiones de familia" i "1999", i has de mirar com aplacar-ho tot plegat. I la manera és anant-te'n al Razz a posar-te com les cabres. I és així, realment hi ha cançons desengreixants d'aquesta història tan sentimental i tan potent.

Tornarem a sentir alguna cosa en català?

Ens agradaria fer més coses però és complicat. S'han de donar tres factors. El primer és trobar el teu propi llenguatge en català. El segon, que en aquests moments hi ha grups que canten en català que ho estan fent molt bé i estan ocupant la plaça que nosaltres podríem ocupar, com per exemple els Antònia Font. I la tercera, i la que més cosa em dóna, és el meu accent de "can fanga". I mira que sóc català de soca arrel. L'accent del Gavalrà és més autèntic i jo em sento com un xarnego. Semblo una "rana con la boca grande". Hauria de fer unes classes de pronunciació.

Descriu-me el concert del Palau.

Com una pel·lícula! Va ser un concert que un mes abans ja anàvem cantant quant quedava. La

cosa que més em preocupava és que venien totes les nostres famílies, que no venen habitualment. I això sí que em posava bastant nerviós, perquè l'emplaçament ja imposa, però saber que estan tots els pares mirant-te a la cinquena fila i veure que estan tots flipant mirant-te... Va ser bastant fort per a tots nosaltres. I el concert en sí, com una molt bona experiència, però vam estar més temps assajant la coreografia que no els temes que anàvem a tocar. Molt fort!

Les entrades van... volar!

A mi, personalment, m'agraden més els concerts de 100 persones, que els hi pugui veure la cara. Per a mi, és més estimulante que un concert on hi ha moltíssima gent i només veus caps que s'acaben diluint. Tot i que canto amb més tranquil·litat que en un de 100 persones on a cada cançó els pots mirar a tots a la cara, saber les reaccions. Ara ja és difícil, s'ha de fer un acústic o coses d'aquestes.

Amb quins moments et quedes d'aquests 10 anys?

Telonejar The Cure en aquella època va ser determinant per a què nosaltres continuéssim. Vam gravar la maqueta en una cuina. I d'això a seguir els The Cure per Espanya... Des d'un bon principi, les coses van ser molt surrealistes al nostre grup. Després, t'arriba la gran fava d'estar telonejant-los un any i passar de tocar davant de més de 4.000 persones a tornar davant del públic que nosaltres teníem en aquell moment, que eren 10! Tornar de la gira va ser una experiència molt i molt dura, i si allà no ho vam deixar... A mi, les coses que més m'han marcat han sigut rebre un mail d'algú que diu que cada dia entra a una sessió de quimioteràpia escoltant la teva música per animar-se. Hi ha poques coses en aquesta vida que em facin pensar... ups.. i aquesta n'és una. També hi ha la gent que et fa clips per la cara i t'els regalen. Són coses on t'adones de la vàlua del grup. La resta sempre depèn de si caus millor o pitjor.

T'imagines algun dia omplint un Sant Jordi? O t'agradaria algun dia omplir un Sant Jordi?

A mi, em dius fa uns anys que nosaltres omplim el Palau de la Música i t'hagués dit "On vas?" És a dir que ara mateix ja no sé on ens quedarem perquè seguim notant que això és una pujada. T'ho penses a pensar i dius, home, la història d'intentar fer cançons que no siguin modals i que no siguin de usar i tirar fa que cada disc que treus sigui com una "cartilla de ahorros a largo plazo". No seria capaç de dir-te on acabarà això a nivell de popularitat o de públic. Quanta més gent ens escolti, millor.

Ara els dos cd's anteriors en castellà han tornat a ressuscitar, no?

Sí clar, ara treuen un recopilatori dels dos primers a un preu econòmic on s'espera enganxar a tota la gent que s'ho ha perdut. Aquí la gent coneix molt bé els tres discs en castellà, però si vas a províncies més allunyades com Lleó o Ponferrada notes que és públic de 1999 "a piñón". Ho notes sobretot per les reaccions a segons quins temes. La gent que ens ha descobert amb 1999, són 14 temes, és tan dens que encara està intentant digerir les emocions que li dona aquest disc com per anar a buscar els altres. I és que ara passa que en dos mesos hi ha un munt de gent que ens ha descobert. És molt curiós.

Ara ja no es viu de vendre Cd's...

El músic ho accepta d'una manera més normal, no tant com la productora que està al darrera que sí que els hi toca més la fava. Nosaltres, com vivim tots els directes i veiem que la cosa realment funciona, perquè en el directe és on valorem si xuta o no xuta, ho veiem com un mal

menor, tenint en compte i pensant que tard o d'hora la gent s'acabarà comprant el disc. Suposo que és l'objecte allò que no té valor, no la música.

Deixeu de viure del cd per passar a viure del directe?

Absolutament. Però la cosa és "i el dia que deixis de fer directes "amigo"?". Ara no podem, però hi haurà un dia que pensaràs que portes un any a la carretera i no pots més. Aleshores busca't una feina perquè no podràs subsistir del que et doni la venda de discos . Si hi ha grups que estan tornant, la mare de Déu perquè no tenen un duro, o perquè potser s'han quedat amb la mansió a mitges...

Que és això del concert a Madrid?

L'organització és qui diu que s'ha de fer a Madrid i nosaltres som uns "mandaos". Ens vam presentar la idea, van pensar que nosaltres som un grup que fèiem moltes coses per Internet, perquè sempre ens associen amb idees marcianes... I van dir que què millor que aquests xalats. Llavors vam dir que sí, a mi em sembla que reunir 1.999 guitarristes són molts, però com queda a joc amb el disc... Aleshores penjarem els vídeos a Youtube i ensenyarem com es toquen les cançons, i la gent practicarà a casa. I qui vulgui venir a tocar que vingui a tocar. I qui vulgui cantar que vingui a cantar. I si algú vol tocar l'acordió, doncs que toqui l'acordió. A Barcelona, no sé si ho acabarem fent. Potser sí, estaria xulo... I millor que Barcelona... Suposo que ho volen fer en un lloc on hi pugui arribar gent tant de Castelló com de Huelva. I, es vulgui o no, és el centre de la península. A nosaltres, ens va semblar correcte perquè si es volen reunir 1.999 guitarristes millor centralitzar-ho. Ho haguéssim fet nosaltres a Barcelona? Evidentment, i no descartem repetir-ho a Barcelona.

Una de les millors sensacions ha de ser ser compositor/cantant i que milers de persones reconeixin la cançó en 2 segons, i escoltar com canten la lletra. Què em pots dir sobre això?

És la millor!! És una sensació molt poderosa, molt emocionant i t'atordeix, t'abroma. Perquè tu has fet aquella cançó per a tu, però també per a què agradi a la resta. És una mica de pornografia emocional. Com pot ser que això que he escrit pensant en les meves experiències sigui exactament el que li hagi passat a un altre. Hi ha dos temes que em tenen molt fascinat, "Allí donde solíamos gritar" i "Incendios de nieve". Es planteja una qüestió a priori no delirant però sí, inversemblant. Jo començo a cantar i tothom ho canta, iestic segur que fa 10 anys ningú anava amb la seva nòvia a cridar. Així que això ja és l'assimilació d'una fantasia!

Jo ho veig més com una transportació al sentiment o experiència pròpia...

Això és la màgia de la qüestió. Compartir una experiència amb algú. Però si et pares a pensar, hi ha gent que fins i tot s'ha arribat a creure que anava a cridar amb algú. A vegades, veig la gent vivint els temes d'una manera més intensa que nosaltres.

La música ens porta a tenir sentiments que potser no sortirien sols...

Suposo que sí. Pot ser un potenciador. Sí, és un estat una mica d'incapacitat mental transitòria.

Helena Rigol